

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/23/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713212848
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713212848.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o mal. B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. S., S. XXX, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny V. O., pracovisko V., dieťa rodičov J. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. S., S. XXX, zastúpenej X. P. S., advokátkou, so sídlom V. O., G. XX/XX a Y. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., S. XXXX/XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 4P/81/2013-49 zo dňa 31. januára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. B. zo sumy 80 Eur na sumu 120 Eur mesačne od 01.09.2013, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky navrhovateľky. Zameškané výživné od 01.09.2013 do 31.01.2014 vo výške 200 Eur uložil otcovi zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, k rukám matky maloletej. Vo zvyšku návrh zamietol. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 26.03.2009, č.k. 4P/12/2009-30, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 02.07.2009, č.k. 4CoP/37/2009-73 vo výroku o výživnom. Súd prvého stupňa konštatoval, že od poslednej úpravy, v ktorom bolo výživné na mal. B. znížené zo sumy 3.000,- Sk na sumu 80 Eur mesačne od 01.02.2009, keď dôvodom pre zníženie výživného bola skutočnosť, že na strane otca v porovnaní s poslednou úpravou výživného došlo k poklesu jeho zárobku o 162,05 Eur s účinnosťou od 01.02.2009 v dôsledku zmeny pracovného času z dôvodu vážnych prevádzkových dôvodov na strane zamestnávateľa, na maloletú sa podstatne zmenili pomery, a to ako na strane mal. B., tak aj na strane jej otca. Maloletá je žiačkou X. ročníka, a teda II. stupňa základnej školy. V súvislosti s jej výchovou a starostlivosťou matke vznikajú výdavky na jej mimoškolské aktivity, ako aj zdravotnú starostlivosť a bežné výdavky spojené so zakupovaním stravy, ošatenia, obuvi, hygienických potrieb, atď. Napriek tomu, že otec spochybňoval dôkazy predložené matkou o výške výdavkov na starostlivosť o maloletú, súd prvého stupňa uviedol, že nemal dôvod pochybovať o predložených potvrzeniach čelustného ortopéda, Cirkevného centra voľného času a základnej umeleckej školy v V., a preto z týchto listinných dôkazov pri svojom rozhodovaní vychádzal. Otec uzavrel nové manželstvo, ďalšia vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Jeho manželka pracuje a je povinná sa teda podieľať na nákladoch na domácnosť. Záväzky, ktoré manželke otca vznikli, a to titulom rozhodnutí Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 8Ro 32/2013 a sp. zn. 10Ro 32/2013, titulom splátok úveru, prípadne exekučných konaní, nemôžu byť na ťarchu maloletých detí, voči ktorým manželka otca nemá vyživovaciu povinnosť. Príjem odporcu sa zvýšil na sumu 863,78 Eur netto, čo je ešte o 147,65 Eur viac, aký príjem dosahoval pred rozhodnutím súdu o znížení jeho vyživovacej povinnosti a o 309,69 Eur viac ako v čase poslednej úpravy výživného. Súd prihliadol predovšetkým na uvedenú zmenu pomerov na strane otca, prihliadol na skutočnosť, že otcovi bola zvýšená vyživovacia

povinnosť aj na staršiu dcéru X.. Od poslednej úpravy výživného na mal. B. na strane matky nedošlo k podstatnejšej zmene pomerov, jej príjem od poslednej úpravy výživného sa nezmenil. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na tú skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba viac ako 4 roky, počas ktorej sa otec s maloletou nestretával, nad rámec výživného neprispieval žiadnou sumou. Okresný súd dospel k záveru, že zvýšenie výživného o 40 Eur mesačne bude v schopnostiach a možnostiach otca a uvedená suma zodpovedá aj odôvodneným potrebám mal. B.. Vyživovaciú povinnosť zvýšil od 01.09.2013, t. j. od času, kedy maloletá nastúpila do X. ročníka základnej školy a vo zvyšku návrh matky zamietol. Zameškané výživné od 01.09.2013 do 31.01.2014 vo výške 200 Eur súd v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na jeho výšku zaviazal otca zaplatiť k rukám matky jednorazovo, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku vo výroku, ktorým bolo návrhu vyhovené, podal včas odvolanie otec maloletej. Dôvodil, že okresný súd sa vo svojom rozhodnutí odvoláva hlavne na zmenu pomerov na jeho strane. Vytýkal mu, že vychádzal iba zo zárobkov za mesiace október, november a december 2013, keď hlavne za mesiac december bola jeho mzda zvýšená za nadčasy a sviatočné príplatky, kedy ako údržbár musel byť aj počas vianočných sviatkov v práci. V inom pojednávaní vedenom na okresnom súde, sp. zn. 6C/226/2013 súd zistil jeho priemerný mesačný netto zárobok 784,13 Eur, čo je menej o takmer 54 Eur, a preto odporca považuje čiastku 836,78 Eur za účelovú. Súdu prvého stupňa vytýkal, že na jednej strane berie do úvahy jeho manželstvo s X. E., na druhej strane tvrdí, že splátky a prípadné exekučné konania voči jej osobe nemôžu mať na stanovenie výživného žiaden vplyv. Neberie však do úvahy, že v prípade exekučných konaní by boli všetky náklady na spoločné bývanie výlučne na ňom a závislé na jeho zárobku. Nesúhlasil ani s povinnosťou zaplatiť zameškané výživné jednorazovo. Poukazoval na to, že matke maloletej ako učiteľke MŠ sa od 01.01.2014 zvýšil plat a navyše dostatočne a hlavne vierohodne nepreukázala zvýšené náklady, ktoré by opodstatňovali k takému výraznému zvýšeniu vyživovacej povinnosti otca voči maloletej B.. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zvýši výživné na maloletú B. zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 100 Eur od 01.01.2014. Zameškané výživné povolí otcovi splácať mesačne spolu s výživným k rukám matky, od právoplatnosti rozsudku do vyrovnania, pod stratou výhody splátok.

K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletej. Navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že pokiaľ otec maloletej uvádza nezhodu v jeho priemernom mesačnom netto zárobku, kde došlo k rozdielu vo výške 54 Eur, v konaní, sp. zn. 6C/226/2013 nebola do priemerného zárobku započítaná mzda za mesiac december a trinásť plat otca, čo je dôvodom, že zárobok otca, zistený v preskúmvanej veci, je vyšší. Pokiaľ sa otec bráni exekučnými konaniami v danom prípade, jeho obrana neobstojí, nakoľko výživné má prednosť pred všetkými pohľadávkami, a teda aj pred výkonom rozhodnutia. Otec sa s maloletou nestretáva, neprispieva jej nad rámec určeného výživného, a nakoľko došlo k zmene pomerov na strane maloletej od 01.09.2013, je len samozrejmé, že súd prihliadol na túto zmenu a od tohto termínu aj výživné zvýšil. Poukazovala na to, že všetko, čo zarobí, dáva deťom, aby im skvalitnila a zlepšila ich život, nechodia na dovolenky, ani do reštaurácií. Výživné vo výške 120 Eur je len minimum pokrytia nákladov, ktoré si mal. B. vyžaduje, nehovoriac o školských potrebách, zdravotných potrebách, ošatení, kultúre, bývaní a pod.

Opatrovník maloletej sa k podanému odvolaniu otca vyjadril písomne. Navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Uviedol, že od poslednej úpravy výživného uplynula značne dlhá doba. Maloletá je vekovo staršia, fyzicky vyspelejšia, matke sa zvýšili výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou o dieťa a neustále sa jej zvyšujú výdavky so zakupovaním školských potrieb, ako aj so zabezpečením osobných potrieb mal. dieťaťa.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje s právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného dôvodu si osvojuje dôvody

napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje
a na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine). Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre jeho zmenu. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi tak, ako boli zistené vo vzťahu k predchádzajúcemu rozhodnutiu. Či príslušná zmena dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia, je na posúdení súdu.

Okresný súd v zmysle uvedeného správne postupoval, keď zameral svoje dokazovanie na preukázanie toho, či na strane mal. B. a otca maloletej došlo k takej zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zvýšenie výživného. Z obsahu spisu vyplýva, že posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26.03.2009, č.k. 4P/12/2009-30 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 02.07.2009, č.k. 4CoP/37/2009-73, ktorým bolo znížené výživné na mal. B. na 80 Eur mesačne. Od poslednej úpravy výživného tak uplynulo už takmer 5 rokov. Maloletá je od 01.09.2013 žiačkou X. ročníka, teda II. stupňa základnej školy, pričom v čase poslednej úpravy bola žiačkou X. ročníka základnej školy. V súvislosti s nástupom maloletej na druhý stupeň základnej školy vzrástli jej mesačné náklady, ktoré spočívajú aj v preukázateľne doložených potvrzeniach Základnej umeleckej školy v V., čelustného ortopéda, Cirkevného centra voľného času, z ktorých listinných dôkazov súd prvého stupňa správne vychádzal. Mesačné náklady maloletej tak preukázateľne vzrástli. K zmene pomerov na strane maloletej došlo za obdobie 5 rokov nepochybne z hľadiska rastu životných nákladov, ale predovšetkým z hľadiska okolností spočívajúcich vo zvýšení nákladov spojených so školskou výučbou, ošatením, ale aj s veku primeranými záujmami a záľubami maloletej. Už len tieto skutočnosti odôvodňujú zmenu pôvodne určeného výživného, pretože povinnosť podieľať sa na takýchto zvýšených nákladoch má aj otec dieťaťa, nielen matka, ktorá má maloletú zverenú do svojej výchovy. V čase poslednej úpravy výživného vychádzal súd z priemerného mesačného príjmu otca 554,09 Eur a príjmu matky 527,52 Eur. V súčasnej dobe priemerný mesačný zárobok otca predstavuje 863,78 Eur, čo je suma vyššia viac ako o 309 Eur oproti predchádzajúcej úprave výživného. Námiетка otca, ktorý spochybnil výšku príjmu určenú okresným súdom v napadnutom uznesení neobstojí z dôvodu, že suma 863,78 Eur plne zodpovedá čistému mesačnému príjmu za 12 kalendárnych mesiacov roka 2013, čo je potvrdené údajmi zamestnávateľa otca zo dňa 08.10.2013 a zo dňa 24.01.2014, ktoré sú súčasťou spisového materiálu (č.l. 13 a 45). Priemerný mesačný zárobok matky je 519,68 Eur. Otec žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá je riadne zamestnaná. Okrem mal. B. má otec naďalej vyživovaciu povinnosť k dcére X., na ktorú mu bolo rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 12.12.2013, č.k. 6C/226/2013-43, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.03.2014, č.k. 19Co/135/2014-67, zvýšené výživné zo sumy 120 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne, od 25.09.2013.

Vzhľadom na uvedené sa krajský súd stotožňuje s názorom okresného súdu, že v danom prípade došlo na strane účastníkov k výraznej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Podľa názoru krajského súdu výživné vo výške 120 Eur mesačne zodpovedá schopnostiam, možnostiam, či zárobkovým pomerom otca, ktorého priemerný mesačný príjem je 863,78 Eur a zvýšené výživné považuje vzhľadom na zistený skutkový stav za primerané.

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom v zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine je ich zákonnou povinnosťou, kde jej plnenie trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť. Predovšetkým platí, že povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení jeho rozsahu sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd prvého stupňa správne vyvodil, že exekučné konania, vedené voči súčasnej manželke otca, nemôžu mať vplyv na plnenie si jeho zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča.

Za týchto okolností je potom rozsah zvýšenia vyživovacej povinnosti otca zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 120 Eur mesačne vo vzťahu k mal. B. plne odôvodnený. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a rozhodol správne o zvýšení výživného, ako aj o jeho účinnosti tak, aby maloletá mala dostatočné finančné prostriedky na uspokojenie potrieb súvisiacimi so štúdiom X. ročníka základnej školy, ako aj s úhradou nákladov týkajúcich sa jej mimoškolských záujmov a aktivít.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok súdu prvého stupňa, ktorým otcovi uložil povinnosť zaplatiť jednorazovo do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zameškané výživné od 01.09.2013 do 31.01.2014 vo výške 200 Eur, odvolací súd dodáva, že zaplatenie tejto sumy je v možnostiach otca, nakoľko mu to umožňujú jeho zárobkové pomery.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.